

H A

B

O

B

Y

G

D

F

N

TIDSKRIFT

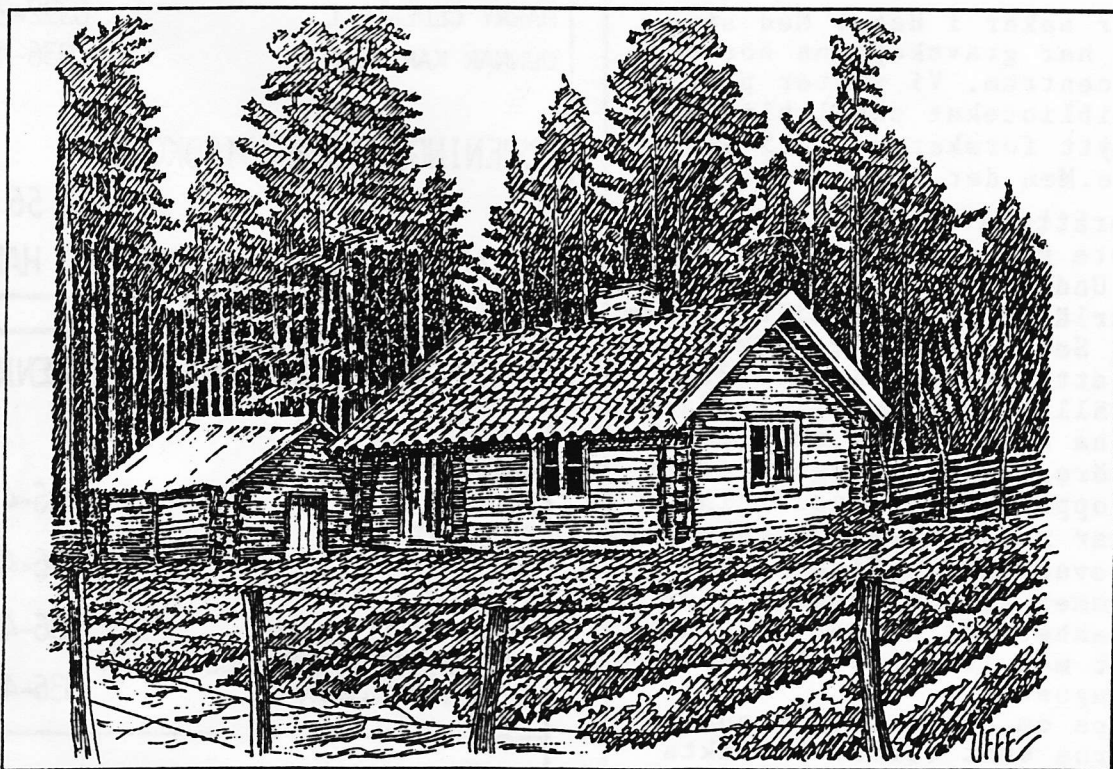
FÖR

SLÄKT OCH HEMBYGDSFORSKNING

ÅRG.5

NR: 1

1987

"Serna-Gustafs" stuga i Fiskebäck

"HABOBYGDEN" MEDLEMSTIDNING FÖR HABOBYGDENS SLÄKTFORSKARFÖRENING
OCH DESSUTOM KONTAKTORGAN FÖR HABO - GUSTAV ADOLF HEMBYGDSFÖRENING
REDAKTIONSKOMMITTÉ: ANNA-LENA ALEXANDERSSON, STIEG-ERLAND DAGMAN,
FOLKE OCH MONICA EKERED SAMT ARNE WULFF.

VI ÄR TACKSAMMA FÖR ALLA BIDRAG TILL TIDNINGEN STORT som smått.

ADRESS: BOX 106, 566 00 HABO. TEL. 036-40146

FÖRENINGSSIDAN

ORDFÖRANDE

HAR ORDET

Så var det dags för ytterligare ett nummer av HABOBYGDEN - föreningens egen tidning.

Detta nummer innehåller bl.a. en förteckning över tillgängligt forskningsmaterial på Biblioteket. Fortsättning av berättelsen JAG MINNS...från föreg. nummer m.m.

Det händer saker i Habo. Med stor glupskhet har grävskeporna börjat förändra centrum. Vi väntar på att det nya biblioteket skall bli klart med ett nytt forskarrum till vårt förfogande. Men det dröjer ett år.

Vi kan berätta att vi fortsätter vårt arbete med "rädda-bilden-projektet". Under april månad hoppas vi kunna återlämna alla de bilder, som vi lånat. Sedan återstår mycket arbete med att forska kring bilderna. När det gäller programmet för Våren, skall vi ha en gemensam resa med Hembygdsföreningen söndagen den 24 maj. Vi hoppas på god anslutning. Vi avslutar sedan Vårsången med en kyrkogårdsvandring i Fiskebäck.

I höst kommer vi ha någon form av kursverksamhet. Vi kommer att påbörja arbetet med 1988 års almanacka redan i augusti...

Har du tips om någon programpunkt, tar vi gärna emot detta. Kontakta någon i styrelsen.

Vid årsmötet i januari utökades styrelsen med två personer. Vi hälsar ANNA-LENA och LARS-OLOF välkomna i arbetet.

En dokumentärgrupp skall bildas, för att tillvarata intressanta miljöer i bygden, samt bevaka förändringar. Vi har även planer på att lägga upp ett lokalhistoriskt arkiv till vårt nya forskarrum. Därför behöver vi medlemmarnas hjälp i form av kopior på egna forskning inom kommunen. Vi inom styrelsen tror på ett bra år - med välbesökta möten och tid för envar att släktforska.

HABOBYGDENS SLÄKTFORSKARFÖRENING STYRELSE 1987.

ORDFÖRANDE:	
BENGT-INGE SVENSSON	036-41894
V. ORDFÖRANDE:	
LARS-OLOF MARKSTAD	036-41528
SEKRETERARE:	
AINO BERGLING	036-40825
KASSÖR:	
KERSTIN CRONQUIST-DAGMAN	036-41849
LEDAMÖTER:	
ANNA-LENA ALEXANDERSSON	036-41172
STIEG-ERLAND DAGMAN	036-40146
RUNE JACOBSSON	0392-20040
SUPPLEANTER:	
HARRY CEDERWALL	0392-20147
GUNNAR KARLSSON	036-45072

FÖRENINGENS POSTGIROKONTO

49 42 56 - 1

POSTADRESS: BOX 106, 566 00 HABO

HABO - GUSTAV ADOLF HEMBYGDSFÖRENING

ORDFÖRANDE:	
JOHN KOSKINIEMI	036-41410
SEKRETERARE:	
ARNE WULFF	036-40188
KASSÖR:	
IRENE GELLERBRANDT	036-40394
UTHYRNING AV HEMBYGDSGÅRDEN:	
SVANHILD SANDIN	036-40992

JOHN KOSKINIEMI
LOKALHISTORISKT OMBUD
FÖR LÄNSMUSEET I SKARA

PROGRAM

HEMBYGDSFÖRENINGEN OCH SLÄKTFORSKARFÖRENINGENS GEMENSAMMA BUSSRESA

SÖNDAGEN DEN 24 MAJ

TILL

FJÄRAS-BRÄCKA - MÄRKLIG GEOLOGISK FORMATION MED JÄRNÅLDERSGRAVAR

TJOLÖHOLMS SLOTT - UPPFÖRT I TUDORSTIL MED KYRKA, STALL M.FL. BYGGNADER

ÄSKHULTS BY - INTRESSANT 1700-TALSBY (EFTERMIDDAGSKAFFE)

AVRESA FRÅN HEMBYGDSPARKEN 07.30 PRICK
MEDTAG KAFFEKORG FÖR FÖRMIDDAGSKAFFET
PRIS INKL. BUSSRESA - LUNCH - EM.KAFFE -
GUIDE - ENTRÉER = KRONOR 135:-

ANMÄLAN SENAST DEN 20 MAJ TILL TELEFON
40146 45072

J F Dickson lät kring sekelskiftet bygga Tjolöholms slott i engelsk renässansstil. Göteborgs stad har räddat den enorma anläggningen från förfall.

EN TORPAREHISTORIA

Det var sommar och trädan skulle gödslas inför rågsådden.

Frans och några karlar hade kört gödsel hela förmiddagen och nu var det strax tid för middagsmålet. Hästarna ställdes in i stallen och utfodrades med hö, och gubbarna samlades vid vattenhon för att tvätta händerna före maten.

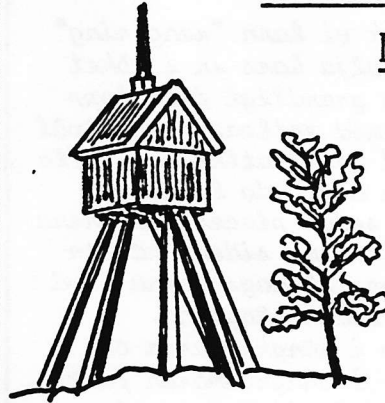
Frans, som var ganska varm i solgasset, nöjde sig inte med att bara tvätta händerna utan öste vatten över både huvud och ansikte.

- Jaså, du Frans, sa du göra de så fina, vem ä dä du sa fjäska in de hos?

Undrade en av gubbarna. - Dä sa ja säja de, svarade Frans, te göra se rener dä ä den enda lyx den fattie har rå te kosta på se.

KYRKOGARDSVANDRING

I FISKEBÄCK

TISDAGEN DEN

2 JUNI

KL. 19.00

SAMLING VID

KAPELLET

EFTERÅT DRICKER VI KAFFE I EKETS MISSIONSHUS OCH PRATAR OM BYGD OCH FOLK.

MÖT UPP TILL EN TREVLIG AFTON I SKIR FÖRSOMMARTID

SLÄKTFORSKARFÖRENINGENS

HÖSTUPPTAKT BLIR DEN 15 SEPTEMBER

TROLIGTVIS I BANKERYD

SEPARAT KALLELSE KOMMER

Ha en SKÖN SOMMAR först

SAXAT UR SLÄKTHISTORISKT FORUM 1/87

.....SLÄKTFORSKNINGEN HÅLLER SAKTA PÅ ATT BLI EN KULTURELL RÖRELSE VARS MEDLEMMAR HAR BETYDLIGT STÖRRE AMBITIONER ÄN ATT FINNA NAMNET PÅ FARFARSMOR OCH MORFARSFAR. I STÄLLET SÖKER DE INDIVIDENS ROLL I DET GÅNGNA SAMHÄLLET.

POLITIKER OCH MÅNGA ANDRA HAR ALLTFÖR LÄTT ATT AVFÄRDA SLÄKTFORSKARNA SOM MINDRE SERIÖSA. MEN SLÄKTFORSKNING ÄR EN FORM AV FOLKBILDNING, HELT JÄMFÖRBAR MED ANNAN FOLKBILDNING. OCH SOM SÅDAN VÄRD ALLT STÖD.

HÅKAN SKOGSJÖ

Jag minns...

FORTSÄTTNING PÅ STINA LINELLS MINNESANTECKNINGAR FRÅN SIN BARNDOM I HABO I BÖRJAN PÅ 1900-TALET.

På lördagskvällen fick vi barn "rengöring" i köket. En stor badbalja bars in i köket och vi barn tvättades grundligt från topp till tå, ibland även med rotborste och tvål och försågs sedan med rena nattkläder, ofta vita skjortor kantade med röda band. Vid våra sängar hade mor sedan placerat ut rena kläder för söndagen, t.o.m. sidenband för håret till oss flickor. Söndagsskorna stod putsade och skinande under sängarna.

Några av oss barn sov i sängkammaren och några i barnkammaren. I sängkammaren fanns bl.a. en kommod, där vi tvättade oss på vardagarna, badrum förekom ju ej.

Ett extra fint rum, som vi hade respekt för, var fars rum, som innehöll ett stort ek-skrinbord, hyllor och skåp, en "munkmöbel" gungstol och kassaskåp. Det var särskild högtid för oss, då vi någon gång fick komma in till honom och sitta i gungstolen eller hans knä.

Matsal fanns också. Trasmattor på golvet, ett stort matsalsbord med stolar, småbord vid fönstren och en buffé.

År 1913 utökades möblerna i detta rum med ett Malmsjö-piano, kanske ej så vanligt på denna tiden.

En musiklärarinna på orten kom då hem för att ge oss lektioner i musik. Vi var först tre syskon, som fick spela fingerövningar och tråkiga etyder men vi var ganska intresserade. Men en bror på 6 år, kunde bättre tillgodogöra sig lektionerna och kunde snart spela melodier och "riktiga stycken" till lärarinnans förtjusning, så han blev hennes favoritelev.

Matsalen blev en samlingsplats för hela familjen och även för besökande släkt och kamrater.

På lördagseftermiddagen och söndagen samlades vi här för att spela, sjunga och "spela teater".

Här lästes väl också tidningar, bl.a. "Var ättonde dag" och "Säningsmannen".

Vi hade också tillgång till Saga-bibliotekets böcker och vid senare ålder Leonard Strömbergs och Runas böcker. Kärleksbeskrivningar fanns i 25-öresromaner. Dessa smyglästes med hjälp av ficklampa, då ljuset släckts för natten.

Sällskapsspel och pappersdockor var en vanlig sysselsättning för oss barn på söndagarna, då vi ej fick använda sax och sysaker. Far ägnade oss mycken tid på söndagarna. Vintertid åkte han skidor och kälke med oss, och sommartid blev det promenader och utflykter.

Han var intresserad av blommor och fåglar och gav oss kunskaper om dessa. Mor kunde härma fåglar bra, och det var alltid roligt att få vandra med henne i skogen.

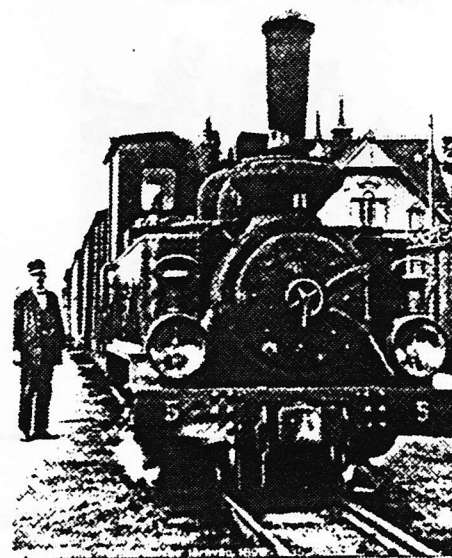
Till morföräldrarna, bosatta i Sjövik, nära kyrkbyn, 5 km från stationen, vandrade vi då och då och vi fick uppleva mycket av den vackra naturen.

Det var alltid roligt att komma till mormors hem. Nystädat och fint var det alltid med granris utanför farstuvist- en, fina blomsterrabatter och krattade gångar.

Alldeles intill fanns det en liten göl med mycket mygg. Då och då fick man en gädda eller abborre på fiskekroken. Där fick vi meta även om det råkade vara söndag vid vårt besök.

Farfar var vid denna tid redan död, och farmor dog också tidigt, varför jag inte har några minnesbilder av dem.

Far gjorde också längre resor med oss barn när han var ledig. Att få åka tåg till Jönköping och sedan gå ombord på "trädrullatåget", en smalspärig järnväg mellan Jönköping och Vireda, var alltid en upplevelse. Middag intogs på Turisthotellet på Vista Kulle, som man då tyckte var ett skyhögt berg. Att få äta middag på restaurang med far och storebror var höjden av lycka.

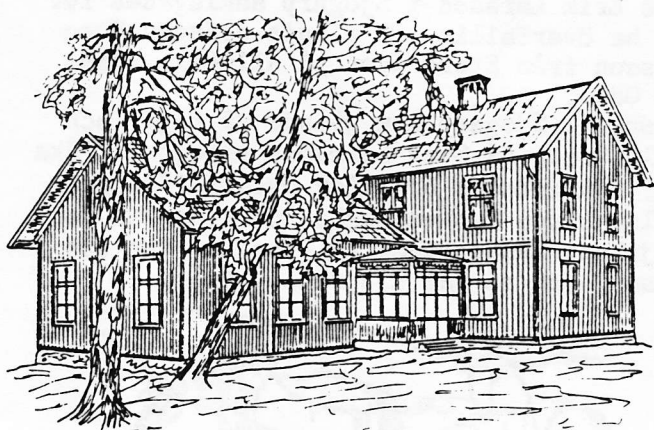
Hund, kaniner och en gris hörde till våra husdjur, som vi själva hade ansvar för.

Småskola och 4-årig folkskola låg 3 km från samhället, i Brogården.

Man fick stiga upp tidigt på morgonen, för att vandra den långa vägen till skolan och var inte hemma igen, förrän sent på eftermiddagen. Vi medförde skolväska eller ofta en "unika", där vi förvarade våra smörgåsar och en flaska saft, att förtäras i avklädningsrummet på skolan.

Skolsalen och kapprummet uppvärmdes av en kamin, där det luktade sura kläder och ladugård. Men det klagades inte på denna anspråkslösa "matsal" där till och med bord och stolar saknades. På ordning och disciplin var det inget att anmärka.

Skolvägen var vid dåligt väder ganska besvärlig, och vi fick sitta i timmar i våta kläder, ty gummistövlar och regnkläder förekom inte vid denna tiden. Ej heller var vi ägare till cyklar, varför vi fick använda "apostlahästarna". På vintern använde vi kälke och skidor. Men den långa skolvägen var trots allt väldigt rolig tillsammans med kamraterna med alla de hyss vi kunde hitta på under tiden.

Brogårdens Skola

Vi gick flitigt i söndagsskolan. Vi var medlemmar i en sångkör, deltog i syförening, som träffades i de olika hemmen.

Konfirmationsundervisningen varade ett helt år och nästan varje söndag besökte vi den gamla fina träkyrkan i Habo kyrkby. Julottefärderna var också en upplevelse, då far hade beställt en skrinna med två bjällerförsedda frustande hästar och brinnande facklor.

Ottan började ofta kl. 5 och det var underbart, att komma till denna gamla kyrka, prydd med levande ljus och fullsatt till sista plats. Gå runt på kyrkogården där gångna generationer vilar under gravkullarna.

Det blir många minnen, som passerar revy. Vi fick tidigt lära oss att arbeta tröget både i trädgård och hushåll.

Vid jultid fick vi rycka in och hjälpa till med varjehanda i fars affär.

Varje år återkom den s.k. bykaredagen, då all tvätt kokades i en brygg-gryta och sedan lades i ett jättebykkr, där man sedan öste på med lut av björkaska med stora skopor. Det var minst en dags arbete med två tvättgummon som extra hjälp.

Följande dag kom en hästskjuts och hämtade både det stora karet och tvätt-most-rarna försedda med klappträn. Färden gick till en liten damm, där det fanns en vattenträna, och där fortsatte arbetet med tvätten, sköljning och klappning av kläderna. Ett nog så hårt arbete, då det vid hösttycken ofta var is på dammen och kallt ute.

Mor brukade komma med mat och kaffe och detta blev ett trevligt avbrott. Vi barn tyckte, att det var en märkelig dag. Hemkomna framåt eftermiddagen skulle tvätten hängas till tork - sommartid ute och vintertid på en stor torkvind. Här fanns också en gammal mangel, som fick dras av två personer och en tredje rullade kläderna på kavlarna. Sedan tillkom strykningen, som också var en tröttsam tung procedur och pågick i två dagar.

Sju till åtta strykjärn på vedspisen, och allt skulle strykas, trika och frotté fanns ju ej på den tiden.

Så minns jag också mors linneskåp, som något ovanligt snyggt och prydligt och mycket innehållsrikt.

Fritidskläder förekom ej, men väl vardags och söndagskläder. Mor hade en hemsömmerska, som kom hem två till tre gånger per år. Hon ändrade och sydde nytt och vi barn fick rikligt med fina och snygga kläder, då mor kunde inhämta både tyger och sybehör från fars manufakturaffär.

År 1917 avled far och då började en ny epok i livet både för oss barn, och särskilt för mor, som blev ensam med 5 barn i åldern fem till fjorton år, och ensam med skötseln av affären - en ganska bekymmersam situation.

Detta arbete klarade hon ända till år 1922, då vi flyttade till Jönköping.

VI TACKAR FÖR DENNA FINA SKILDNING,
FRÅN EN BORGELIG MILJÖ NÄR SEKLET VAR
UNGT, SOM VI FÅTT AV SYSKON TILL
FÖRFATTARINNAN.

För 150 år sedan

Ur Jönköpings Tidning 1837.

Vädret under året.

Under första delen av januari månad var väderleken mild, och inte förrän månadens sista vecka blev det slädföre Vättern frös till och ungdomen roade sig med skridskoåkning. Under mars månad och i början av april kom massor av snö. Vägarna blev oframkomliga. Foderbrist uppstod på gårdarna, och på en del ställen fick man fodra kreaturen med halmtaken på uthusen, granris och ljung. När snömassorna smälte, uppstod skador på vägar och broar. Hästarna var utsvultna och odugliga till vägarbete.

Den tjugonde maj rapporteras nya svårigheter för jordbrukarna. Det var kallt och regnade mycket. Åkrarna var för blöta för att kunna sås, och grönskan var knappt märkbar. Kreaturen måste ändå släppas ut på bete, fodret var helt slut.

Den 15 juli var det fortfarande kallt och blåsigt, men nu hade det i stället blivit en långvarig torka.

Den 5 aug. meddelas från Skaraborgs län, "att torkan tillintetgjort landtmännens förhoppningar om en någorlunda god skörd." Besvärigheterna var ännu inte över. Den 9 sept. kom ett häftigt och ihållande regn, som spolade bort både matjord och gröda.

Under året kom täta rapporter om vargarnas härjningar i trakterna runt Jönköping. Vid årets slut hade 816 kreatur blivit rivna, mest får, men också större djur.

Brukspatron Tottie i Uppland lärde ut ett bra knep för att skydda djuren mot varg. Gned man in kreaturen med krut upplöst i vatten, skrämdes detta bort vilddjuren.

I TJENST ÅSTUNDAS

EN OGIFT WID TRÄDGÅRDSSKÖTSEL SAMT
BRÄNNVINSBRÄNNING WAN DRÄNG, MED
HEDRANDE BETYG OM NYKTERHET, TROHET
OCH FLIT

UTDRAG UR DOMBOKEN FRÅN TINGET I SLÄTTÄNG VÅRVINTERN 1837.

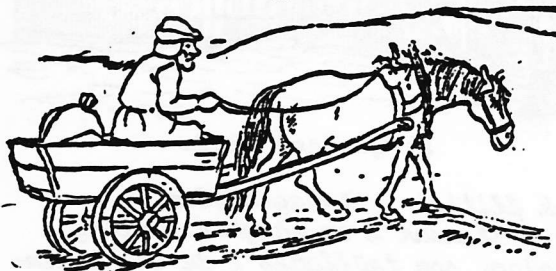
Johannes Jaensson vid Dykärrs kvarn, klagade över att Olof Cardell i Nybrokvarn dämde upp vattnet.

Det blev för lite vatten kvar till kvarnen i Dykärr.

Cardell i sin tur klagade också över vattenbrist, därför att kopparhammaren vid Sättersfors tog vattnet för honom.

Lars Erik Larsson i Sjögarps anklagades för att ha överfallit och slagit drängen Sven Larsson från Stora Kärr på allmänna vägen vid Gäbo.

Larsson i Sjögarps kom gående på vägen och ville hoppa på Sven Larssons skjuts och åka med. Han nekades och blev mycket förargad. I ilskan tog han en stake och stack in den i hjulet. Käppen gick av - en bit for upp i lasset, och så var slagsmålet igång.

Sven Mattsson i Stora slätthult klagade över Jonas Nilsson, likaledes från St. Slätthult. Den senare hade släppt in en stut på betet, där Mattsson hade sina kor. Stuten stångade en ko så illa, att hon senare måste slaktas. Mattsson ville ha ersättning för kon, för medicin han måste skaffa och för den tid, som gått åt till detta.

Magnus Leijon i Slätthult vittnade och berättade, att just denna stut redan tidigare varit elak.

Anders Petter Andersson i Lilla Flittered berättade, att han just den dagen kommit åkande förbi. Då hade han hört ett fasligt skrekande, kastat tömmarna och rusat till det skadade kreaturet. Han fick se, att det strömmade blod från ett hål i halsen på kon. Kon dog några dagar senare.

FÖR 150 ÅR SEDAN FORTS.

19 Augusti
KRONPRINSEN ÄR PÅ BESÖK I STADEN.

På eftermiddagen tar han en promenad på stadens gator tillsammans med landshövdingen.

"Den hiertliga glädjen öfver att här återse den älskade fursten yttrade sig på det omisskänneligaste sätt af den talrika folkskara, som var i rörelse.

Oscar I

30 September

SEX STYCKEN LIVSTIDSFÅNGAR HAR RYMT FRÅN CARLSTENS FÄSTNING. TRE AV DEM HAR GRIPITS DE SOM GRIPITS I SKARABORGS LÄN, HAVA ICKE VARIT OVERKSAMMA.

PÅ FLERA STÄLLEN INOM HABO FÖRSAMLING HAVA DE BEGÅTT STÖLDER, VAROM RANSAKNING BLIVIT REQUIERAD.

25 November

Härvarande länslasarett (Jönköping) är numera försatt i det skick, att åtta patienter af bättre stånd och villkor kunna begagna sig af inrättningen och i sådant afseende bebo 2:ne dertil serskilt inredde rum mot erläggande af 1 Rdr.Banco i weckan för rum, sängkläder och wed.

SVENSK KONUNG DÖD I LANDSFLYKT

EX-KONUNG GUSTAV IV ADOLF AF SVERIGE AFLED DEN 7 FEBRUARI I S:t GALLEN, SCHWEIZ, I EN ÅLDER AF 58 ÅR.

EN NY UPPFINNING

En ny uppfinning till framdrifvande af ångfartyg har af Kapten John Ericsson nyligen blifvit verkställd i England och der väckt allmän uppmärksamhet i anseende till dess ändamålsenlighet.

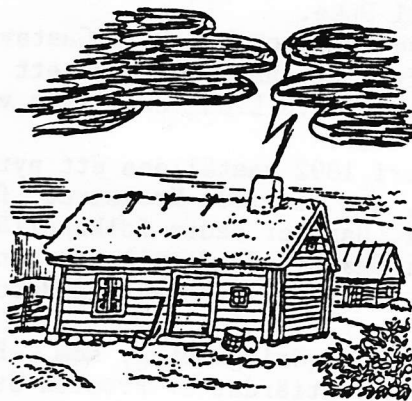
Uppfinningen består deruti, att i stället för de vanliga vattenhjulen, med skoflar på sidan af fartyget, använda principen af den archimediska skrufven, applicerad på ett eget sätt i aktern af fartyget.

KÄRLEKSTELEFONEN

NYASTE BREFSTÄLLARE FÖR ÄLSKANDE, INNEHÅLLANDE 79 MÖNSTERBREF FÖR ÄLSKANDE AF BÅDA KÖNEN.

NÄR ÅSKAN SLOG NER I ELMBERGET

KARL-OLOF FÖRBERG HAR FORSKAT I DÖDBOKEN FÖR HABO FÖRSAMLING OCH BL.A. FUNNIT FÖLJANDE SKAKANDE BERÄTTELSE.

1804 1 augusti.

D. 1 aug. bittida något förr solen gick upp blef han af åskan i sin egen stufva ihjälslagen. Uti stufvan var han, hustrun och sonen 25 år. H-man stod vid spisen, hustrun midt på golvet och sonen låg i en bänk under et fenster midt emot spisen.

Åskan slog ned genom skorsten, lossade leret och några stenar i hvalfvet, mannen som stod vid spisen förmodligen at tända up eld föll framstupa i spisen, hustrun föll baklänges, hennes fötter var vid 1 aln från spisen. Åskstrålen delte sig, en gick genom fönstret under hvilket son låg afklädd, den andra tog en vertical vinkel från spisen in i en liten kammare, spilde något i mellanväggen och tog et hol genom stenfoten ristade jorden utom stufvan, visade märken efter sig i en gjerdesgård ej långt från stufvan och skalade sedan en liten björk. Sonen sprang genast opp, trodde at stugan skulle brinna upp. Drog först modren ut på gården, som ej gaf tekn til lif, dernäst fadren; efter en stund sedan han ropat och skakat dem lyftade modren upp ögonen, men hos fadren var alt bemödande föfängt; han hade tvänne blodviten i hufvudet, förmodligen åkomna af fallet och ej af åskan, men vid näsan tycktes han vara något bränd. - Et grufvel åskdunder med et hållande regn hade väkt dem så bittida. Hustrun hade först gått upp, och mannen följde efter at hjälpa henne upp förstudörren, som var af regnet trög att öppna, därpå fölgdes de begge in i stufvan och strax derpå skedde åskslaget.

DEN OMKOMNE VAR JEAN NILSSON I ELMBERGET 53 ÅR GAMMAL.

P.S.

Bilden på ångloket på sidan 4 har vi lått från RONI-FOTO, Jönköping.

GUNNAR KARLSSON, BÖSSEKÄRR

Föreningen bildades och hade sitt första sammanträde den 18 oktober 1931.

Initiativtagare och den pådrivande kraften var Carl-Emil Puke.

Puke var född 1863 och kom till Gustav Adolf 1892, efter att ha överklagat ett folkskollärarval, då O.N.Lindgren blivit vald med 1266 fyrktal.

Den 24 januari 1892 anställdes ett nytt val varvid Puke, som var från Krogsered, fick 2584 fyrktal. Han var sedan folkskollärare och kantor i Gustav Adolf till sin pensionering 1927, då han flyttade till Habo samhälle.

Enligt ett tjänstgöringsbetyg, som C-E Puke anhöll om 1902, utfärdat av Prosten Strand, erhöll Puke de högsta vitsord i undervisningsskicklighet och ungdomens fostran, samt att ha skött organisttjänsten med nit och skicklighet.

Kantor Puke ansåg själv, att han härstammade från den mycket gamla Puke-släkten, men riktigheten härav kan ifrågasättas. Puke-släkten är en mycket gammal släkt, stamfader var Thymer, Kung Johans råd- och lagman i Nerike år 1221.

Efter detta omnämnande av Carl-Emil Puke, övergår jag till hembygds- och fornminnesföreningens verksamhet, enligt de protokoll som finns bevarade.

Enligt dessa samlades styrelsen den 24/1 1932. Närvarande var förutom Puke, som var föreningens ordförande, Fritz Malmström, Martin Johansson, Oskar Holmqvist, August Gustavsson, Johan Elmlund, Gunnar Johnsson, Axel Ringqvist, Erik Håkansson, Nils Håkansson samt Gilbert Karlsson, som var sekreterare, dessutom suppleanten Efraim Rang. Enda protokollförda ärendet på detta sammanträde var, att ordf. och sekr. skulle teckna föreningens firma.

Därefter finns det icke några protokoll bevarade under Pukes ordförandetid - han gick ju bort den 28/7 1936.

Vi vet dock ändå, att det förekom en mycket livlig verksamhet under den här tiden.

"Pukes laggård"

Föreningen arrenderade på 50 år ett ängs-område, c:a 50 x 100 m, av Bränninge Östergård. Området var beläget mellan landsvägen och järnvägen Habo-Jönköping, strax söder om Isakssons Metallfabrik. Detta område iordningställdes till hembygds- och hit flyttades föreningens första byggnad - en visthusbod från Norrgården i Starbäck. Den gick under benämningen "Pukes laggård".

Här samlade föreningen en ansevärd mängd föremål - från stenyxor och handredskap till vagnar och jordbruksredskap.

Det gjordes även utflykter till forn-lämningar i kommunen.

Så är vi framme vid ett protokoll från den 7 maj 1937, där styrelsen bl.a. beslutade, att röja och städa i hembygds-parken, samt sätta upp plankor för besökarna, att vila sig på.

Vidare beslöts, att kalla till ordinarie årsmöte den 29 maj i stationsskolan, och då lägga fram förslag till ändring av § 3 i föreningsstadgan; att styrelsen skulle bestå av 9 ordinarie ledamöter och 5 suppleanter. (Nuvarande styrelse består av 20 ledamöter och 5 suppleanter)

Från årsmötet den 29 maj noteras, att Gilbert Karlsson valdes att leda dagens möte. Han höll först en kort parentation över föreningens förste ordförande, kantor C.E.Pukes minne och sade bl.a. "att bästa sättet att hedra honom, var att fortsätta det arbete han nedlagt till föreningens fromma".

Styrelsens förslag, att styrelsen ska bestå av 9 ledamöter, godkändes, och skall för att vinna giltighet, behandlas på ytterligare ett möte.

Vidare beslutades att årsavgiften skulle utgå med en krona (1:-)

Vid ett styrelsemöte den 3/6 1937 utsågs till ordförande: Linus Johansson, Gäbo, v.ordf. Martin Johansson, Gunnarsbo, sekr. Gilbert Karlsson, v.sekr. Nils Håkansson, Björkedal och till kassör Torsten Wulff.

Vidare beslutades, att tomten vid hembygds-gården skulle få upplåtas för: "offentliga ideellt betonade sammankomster" Även en festkommitté utsågs.

Vid ett styrelsemöte den 31/3 1938, diskuterade styrelsen ett förslag om, att anordna servering vid hembygds-gården, samt att för detta ändamål uppföra nödvändiga byggnader.

Frågan skulle behandlas på en extra stämma den 4 april.

C.A.Dagman och Oskar Holmqvist utsågs, att före stämman i ärendet underhandla med

markägarna. Vidare skulle frågan om styrelseledamöternas antal slutbehandlas. Vid mötet den 4 april diskuterades serveringsfrågan länge och ingående. C.A.Dagman hävdade, att det var nödvändigt att göra något för att väcka medlemmarnas intresse och yrkade bifall till styrelsens förslag. Det gjorde även T.Wulff, O.Holmqvist och Martin Almqvist.

Något kostnadsförslag var ej uppgjort, men kostnaderna uppskattades till att ej överstiga 1500:- kr.

Gilbert Karlsson ansåg, att kostnaderna blev mycket för stora i förhållande till inkomsterna. Vidare ansåg han det mindre lämpligt att uppföra dylika byggnader på hembygdstomten, då densamma skulle mista karaktären av hembygdsgård.

Han förordade därför, att mötet skulle avslå förslaget, i vilket August Gustavsson instämde.

Vid företagen omröstning beslöts i enlighet med styrelsens förslag, men det beslutades vidare att tillsätta en kommitté för att utreda frågan ytterligare.

I denna kommitté invaldes Martin Johansson, Olof Svensson samt ordf. Linus Johansson. Styrelsen fick i uppdrag att verkställa beslutet, utan att föra det till föreningsmöte. - Beslutades för andra gången, att styrelseledamöternas antal ska vara nio.

Vad som hände i serveringsfrågan, finns det inga protokoll, som förtäljer något om, men några byggnader uppfördes väl ej, och efter vad jag kan minnas blev det varken fest eller servering i hembygdsparken heller.

Det sista protokollet från föreningens första verksamhetsperiod är från den 11/9 1939. Det är ett årsmötesprotokoll, i samband med en utflykt till några av kommunens fasta fornlämningar. Sålunda besöktes gravfältet vid Dykärrs soldattorp, fornlämningarna vid Ljunga samt domarringen vid Apelskift.

Vid sistnämnda platsen hölls årsmötesförhandlingar.

Endast en fråga behandlades på mötet. Det var val av styrelse enligt tidigare beslut om 9 ledamöter.

Hela styrelsen nyvaldes och först vid nästa styrelseval, skulle halva styrelsen genom lottning väljas.

Valda blevo: Martin Johansson, Gunnarsbo; Karl Ringqvist, Mölekullen; Olof Svensson, Stationen; Oskar Holmqvist, Kullö; Axel J. Ringqvist, Ringborg; Gunnar Johnsson, Kyrkeryd; Valter Jernbom, Nyslätt; Gilbert Karlsson, Stationsskolan samt Linus Johansson, Gäbo, ordförande.

Till suppleanter: C.A.Dagman, Fagerhill; Torsten Wulff, Sofiero; Johan Elmlund, Backelund; Erik Vennborg, Kvill; Isak Johansson, Ekered.

Detta var, som tidigare sagts, det sista bevarade protokollet. Hur länge verksamheten därefter höll på, har inte gått att få någon klar uppfattning om. Vi vet ju, att 1939 bröt det stora kriget ut och sannolikt fick väl alla så mycket annat att tänka på, att arbetet och intresset för hembygdsföreningen blev oväsentligt.

Vad vi däremot vet, är att verksamheten återupptogs den 6 juni 1963, och att den fortfarande är i full gång.

Därom kan berättas vid ett senare tillfälle.

Carl Emil Puke

ANNONSER FRÅN 1837

I TIENST ÅSTUNDAS EN SNYGG OCH OFÖRTRUTEN FLICKA, SOM KAN NÅGOT RÄKNA OCH SKRIFVA.

3 - 4 PERSONER KUNNA FÅ, MOT BILLIG AFGIFT, LÄSA ÅTSKILLIGA TIDNINGAR HEMMA ANDRA DAGEN EFTER DESS ANKOMST.

UNDERTECKNAD SOM INSÄTTER ARTIFICIELLA TÄNDER, KOMMER ATT VISTAS I JÖNKÖPING TILL OMKRING 14 DAGAR EFTER MIDSOMMAR. AUG. FRAENKEL - LÄKARE.

Förteckning över forskarmaterial som finns
i forskarrummet på Habo bibliotek.

Mikrofilmsrullar:

Habo-Gustav Adolf: XY 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101,
1102, 1217, 1218, 3092
GO 503, 504, 505, 506
Gustav Adolf: XY 3078, 3079, 250, 251
GO 507, 508, 509
Brandstorp: XY 2748, 2749 GO 561
Bankeryd: XY 131491, 131492, 131493, 131494
Daretorp: XY 2756, 2757, GO 537, 538, 539
Velinga: XY 2935
Södra Fågelås: XY 733, 734, 3153, GO 533, 534
Nykyrka: XY 2854, 2855, GO 527
Norra Fågelås: XY 489, 490, 491, 492
Sandhem: XY 2868, 2869, 2870, GO 484, 485
Härja: XY 2812, 2813, GO 534, 535
Utvängstorp: XY 2924, 2925 GO 528
Järstorp: XY 13642, 13643, 13644

Dessutom finns filmsnuttar från följande församlingar:
Händene, Gunnarsnäs, Lugnås, Sävare, Södra Finnskoga,
Norra Finnskoga, Södra Säm, Tanum, Östra Gerum och Slöta

Mikrokort:

Habo-Gustav Adolf:	HFL	år 1800-1861	1892-1899
	IN+UTFL	1745-1860	
	FB	1675-1848	
	VB	1755-1860	
	DB	1755-1826	
SCB FB, VB, DB		1860-1897	
Brandstorp:	SCB FB, VB, DB	1860-1897	
Gustav Adolf:	SCB FB, VB, DB	1861-1897	
	HFL	1892-1899	

Rekonstruerade husförhörlängder:

Habo-Gustav Adolf:	år 1675-1800	4 vol.
Brandstorp:	1680-1800	1 vol.
Härja:	1691-1826	1 vol.
Utvängstorp:	1693-1818	1 vol.
Emigration från Habo	1852-1893	1 vol.
Emigration från Gustav Adolf	1854-1893	1 vol.
Emigration från Habo	1891-1900	1 vol.
Gustav Adolf	1887-1900	
Brandstorp	1868-1895	

Fotostatkopior:

Födda-döda	1675-1704	1 vol	Habo kyrkobok	1704-54	4 vol.
Födda-döda	1708-1711	1 vol.	Habo HFL	1737-38	1 vol.
Kommunionslängd;	1691-1694	1 vol.	Alfabetiskt registertill		
	1792-1815		födelseboken		1 vol.